

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Anny Matki N. Marji P.
 Niedziela: Natalii P. i Pantaleona M.
 Poniedziałek: Innocentego i Celsa M.
 Wtorek: Kunegundy Marty i Serafiny P.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 4 minut 19 w.
 Zachód " " 7 " 33 r.
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 3 cali 7.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 11.
 Zachód " " 8 " 1.
 Długość dnia godzin 15 minut 50.
 Ubytek " " 0 " 53.

Sroda: Abdona i Senneny M. M.
 Czwartek: Ignacego Lojoli i Heleny M.
 Piątek: Piotra w Okowach.
 Sobota: N. M. P. Anielskiej i Alfonsa.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i ma:

nia w numerach poranny, jatkami niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajca, mana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr letni (w ogrodzie saskim): „Jawnuta” i „Folwark Primerose”; — Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Za piękną żoną” i „Wujaszek Alfonsa” (występ p. Winklera). (Godzina 8 wieczorem.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w r. b. skarbu państwa dopłaca tytułem zapomogi kolejom poręczonym sumę rs. 14,120,009 t. j. o 519,991 rs. mniej niż w r. z.

— Ministerjum komunikacyj zamierza wprowadzić w szkołach techniczno-kolejowych kursa gimnastyki.

— Mosk. wied. donoszą, iż na budowę zatwierdzonej niedawno kolei od Brjańska do Homla, ministerjum komunikacyj przeznacza na każdą wiorstę, sumę rs. 23,000, nie licząc w tem kosztów taboru i szyn.

— Władze wojenne miejscowe zapobiegając możliwym wypadkom epidemicznym w armji, przygotowują specjalne pomieszczenia izolowane w lazaretach i szpitalach; pomieszczeń takich ma być w szpitalu ujazdowskim 40, aleksandryjskim 12 i w pozostałych po 120, niezależnie od pomieszczeń pułkowych.

— W d. 30-ym b. m. i 2-gim sierpnia, odbędą się na polu powązkowskim próby działań artylerji wielkiej masami; manewrów tych dokona 6-ty korpus.

— Dzielnice położone w zachodniej stronie miasta

poza linją Nalewek, Bielańskiej, Ogrodu Saskiego i ulicy Marszałkowskiej do dworca wiedeńskiego przecięte są podłużnymi dwudziestoma siedmioma ulicami po większej części dobiegającymi do okopów. Ulic poprzecznych na całej rozległej przestrzeni mającej szerokości półtory wiorsty, znajduje się ledwo czternaście, z których tylko Dzika, Smocza, Żelazna, jako dłuższe przecinają i łączą z sobą po kilka innych. Taki rozkład ulic źle oddziaływał na ruch budowlany, utrudnia komunikację i w ogóle wywiera wpływ niekorzystny na rozwój tych dzielnic, które dla handlu szczególnie są zupełnie martwe. Plan regulacyjny miasta, zatwierdzony przez ministerjum, pamięta głównie o ozdobie i wygodzie pryncypalnych ulic, oraz o rozszerzeniu granic terytorjum miejskiego, o tych zaś dzielnicach zupełnie zapomniano. Magistrat jednak bez przerwy czyni zmiany i wnosi dodatkowe projekta do planu regulacyjnego, które mają być przesłane do decyzji władzom do zatwierdzenia. Między innymi zaprojektowanem jest także przedłużenie poprzecznie w obu tych dzielnicach, a mianowicie ulic Marjańskiej, Komitetowej i Sosnowej. Oprócz tego, jeżeli projekta magistratu uzyskają zatwierdzenie, przedłużona ulica Prosta przecnie Twardą, Pańską, Słiską, Sienną, Złotą i dojdzie aż do Chmielnej, Wawiców dobiegać będzie do Twardej, Miedziana od targu Witkowskiego do Grzybowskiej, Wronia zaś zostanie przedłużoną do Gęsiej, a wreszcie Smocza do Ogrodowej.

— W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie członków kasy zjednoczenia urzędników kolei tere-spolskiej.

— Statystyka wydawnictw.

Według wykazu ogłoszonego w ostatnim numerze Wiadomości bibliograficznych w drugim półroczu r. z. wyszło ogółem 521 książek.

Cyfry miesięczne rosły stopniowo, ponieważ w le-

cie najmniej się drukuje, a zima jest epoką puszczenia w obieg największej liczby nakładów.

W lipcu zatem wydrukowano książek 54, w sierpniu 73, we wrześniu 79, w październiku 92, w listopadzie 104, w grudniu 119.

Najwyższą cyfrę stanowią książki pobożne, katechizmy i w ogóle rzeczy treści religijnej, gdyż wydawnictw tego rodzaju było w ciągu półroczu 92.

Zaraz potem następują wydawnictwa beletrystyczne 86, pedagogiczne i szkolne 81, kalendarze 57, rzeczy treści bieżącej 50, technologia i rolnictwo 26, przyrodoznictwo i matematyka 25, katalogi i spisy 24, historia i archeologia 21, medycyna i higiena 15, nauki społeczne 13, filozofja i estetyka 10, geografia i podróże 8, bjografia 6, historia literatury i bibliografia 3, filologia i lingwistyka 2, krytyka i polemika 2.

Z 521 ogłoszonych książek było polskich 489, łacińskich 12, niemieckich 10, rosyjskich 7, francuskich 3.

Drugie półrocze każdego roku jest okresem największej liczby wydawnictw pedagogicznych i szkolnych, których w pierwszym półroczu było tylko 39, a w drugim 81.

Z tego też powodu i liczba 521 książek wydanych w drugim półroczu przewyższa o 59 liczbę ogólną wydawnictw pierwszego półroczu.

— Ubytek z szeregow.

Do listy weteranów wojsk polskich, którzy zakończyli ziemską pielgrzymkę, przybyło znów jedno nazwisko.

W dniu 18-ym b. m. zakończył życie ś. p. Władysław Łabęcki, dziedzic dóbr Okęcie i Niechwirów, powszechnie szanowany 71-letni starzec.

W szeregach był on oficerem gwardji artylerji konnej i kawalerem krzyża zasługi wojskowej.

Cześć jego pamięci!

10)

PANNA CHORAŻANKA.

POWIEŚĆ Z CZASÓW SASKICH

przez

Walerego Przyborowskiego.

(Dalszy ciąg.)

— Toś waś Bębnowski? — pytał Zaprzaniec coraz więcej zdziwiony.

— A Bębnowski Józef Kalasanty... Mój Zaprzaniec, toś ty mój krewniak podwójnie... Bo naprzód trzeba ci wiedzieć, że mnie rodzi Zaprzaniecówna, a teraz Zaprzaniec ożenił się z Bębnowską... Ha! ha! ha! Jak to góra z górą się nie zejdzie, a człek z człkiem zawądy. Proszę ja ciebie, i co ty tu robisz na gościńcu?...

— Jadę szukać szczęścia w świecie, bo mnie macocha z ojcowizny wygnała...

— Filomenka! ha! ha! ha! znam ja ją. Szwed to baba była zawsze. Ale chłop jesteś tegi i dałeś się też babie wygnać? co, he? O! o! o! Filomenka, na! ha! ha!

Śmiał się głośno i wesoło, wpatrując się ciekawie w Zaprzaniec, gdy nagle na głos dzwonu dobiegający ze wsi, spowaźniał i dziwnie naraz posmutniał. Znów zwrócił się twarzą ku wsi i stał przez chwilę w nią wpatrzony i mówił:

— Ja się tu śmieję, a serce mi się kraje.

I po jego zawadjackiej, brązowej od wichru i słońca twarzy lży ciurkiem ciekły. I dziwno było patrzeć na tego dojrzałego męża, płaczącego jak dziecko. Widocznie przykro się z tego powodu zrobiło panu Jacentemu, bo krzywiąc się szkaradnie, zbliżył się do Bębnowskiego i rzecze:

— Mój mości Bębnowski, czego waszmość płaczesz? Może ci w czym dwie dobre szable będą mogły dopomóc? Powiedz jeno, a służymy ci z ochotą i ręką i radą. Krewniak jesteś mego kompana i

jeżeli jesteś w jakiej ciężkiej potrzebie, chętnie ci pomożemy, czem będziemy mogli.

Bębnowski na te słowa spojrział na pana Jacentego sinemi, zapłakanemi oczyma i spytał, zwracając się do Zaprzaniec:

— Kto jest ten szlachcie, proszę ja ciebie?

— Jest to imci pan Gołabek.

— Tak! — poderwie pan Jacenty — jestem Jacek Gołabek, herbu Gryf, starożytny szlachcie ruski.

— Bardzo mi przyjemnie poznać waści, panie Jacek Gołabku, herbu Gryf, ale coż wy mnie pomóżcie? Jestem w okropnej opresji i w wielkiem nieszczęściu. Ta wieś, co ja widzicie, zwie się Drugnia, a w niej mieszka pan Slaski, choraży sandomierski, szlachcie taki sam jak waś, panie Gołabku, i waś, mości Zaprzaniec, i ja. Ma on córkę Anusię, z którą oboje wielce się miłujemy, i z którą ja się chcę ożenić, ale mi jej on szlachcie dać nie chce. Teraz dzwonią i zaraz zapewne będą strzelać z moździerzy, co je ma Slaski dwa na wałach swego zamczku, na znak, że się odbywają zaręczyny jego córki z Dembińskim z Gór w krakowskiem. sławnym farmazonem. Oto, czego ja płaczę.

I obcierając oczy rękawem od ferezji, znów się wpatrzył w waś, jakby mógł tam co dojrzeć.

— A coż waś myślisz robić? — spytał Gołabek.

— Co myśleć robić... albo ja wiem? Proszę was, jedźcie wy do Drugni, do zamczku, i zobaczcie co się tam dzieje. Przecie was za drzwi nie wypędzą. A gdy wszystko dokładnie obaczycie, niech z was jeden wymknie się i przybędzie tu do mnie, i opowie mi co i jak. Ja tu będę czekał choćby do jutra rana.

— Hm! rzeknie na to Gołabek, gotowi jesteśmy dla waści wszystko zrobić, co jeno zechcecie, ale widzisz panie bracie, jakże my pojedziemy do domu, gdzie zapewne z powodu zaręczyn chorażanki pełno jest gości, kiedy my nie mamy więcej, prócz tych łachów, co je dzwigamy na sobie. Chcieliśmy oto wprzód odjechać mospanie do jakiego miasteczka i oporządzić się, żeby latami i dziurami między ludźmi nie świecić.

— Jakże to? zafrasował się Bębnowski — nie macie na przewidzianie. Już cię twoja kontusina, mój Zaprzaniec, trzech tyńfów nie warta, a buty to już masz haniebnie paskudne? Hm! to źle! to bardzo źle. A macież pieniądze?

— Ej! pieniądze to tam są — mruknął Zaprzaniec — a nawet do kółpaka mam piękną spinę z soliterem, ale cóż, kiedy tu nawet butów jak się patrzy nie dostanie. W rzeczy samej, jakże my tak pojedziemy do zamku pana Slaskiego?

— Hm! zamyślił się Bębnowski, już cię wyglądasz jak dwa hajdamaki lub też oberwańcy z pod szubienicy i kiedyście na mnie najechali, tom sądził, żeście zbójcy, co ich tu po puszczy słyszę moc wielką się włóczyć z bandy niejakiego Szydła, chłopca z Cisowa, czy też Łyka z Daleszyc. Ale czekajcie, na wszystko jest rada. Ztąd do miasteczka Chmielnika nie ma więcej jak mila, a nawet na przełaj przez pola będzie znacznie bliżej. Tam jest żyd Mordko, sławny krawiec. On tu wszystkiej szlachcie okolicznej szyje kontusze. Pojedziemy tam.

— Konie mamy strasznie zmachane — wtrącił Gołabek — cały dzień tłuczemy się po puszczy...

— A! to już ja na to nie nie poradzę! oburknie się Bębnowski — jazda za mną!

To mówiąc i nie czekając na odpowiedź obu podróżnych, skreślił konia w bok drogi i ruszył wąską ścieżyną między zagónami wyciągniętego klusa. Zaprzaniec i Gołabek chcąc nie chcąc pognali za nim. Bębnowski musiał znać dobrze te kąty, bo jechał miedzami, drożynami, lasem jakimś na przełaj i w końcu, ciemno już było i zimno szkaradnie od wiatru, który się zerwał wieczorem, dobili się do Chmielnika.

Jeszcze nie było późno i w miasteczku prawie po wszystkich domach się świeciło. W szynku, przed porządnym domem, wapnem wybielonym, zatrzymał się Bębnowski. Gołabek zauważył, że Bębnowski, jadący przez pola z ferezją otwartą, choć było zimno przenikliwie, gdy wjechali w miasteczko podniósł

== Pochyłość.

Zdawałoby się, że po Warszawie jeździ się jak po stole, tymczasem pochyłości ulic warszawskich nie są mało znaczące.

Powierzchnia miasta począwszy od południowo-zachodniego punktu (dzielnica Koszyki) obniża się w stronę północno-wschodnią przeszło na 30 stóp.

To wyniosłe położenie właśnie było powodem obrania Koszyków pod budowę zbiorników i filtrów wodociągowych, z kąd woda własnym ciężarem rozchodzić się będzie po mieście.

Pochyłością tą również tłumaczy się opóźnienie tramwajów jadących w kierunku południowym.

Wagon puszczony nieopodal ulicy Smolnej dobiega sam do ulicy Ordynackiej, a następnie od posagu Kopernika biegnie bez pomocy konia aż do rogu ulicy Wąskiej i Podwala.

Z powrotem za to koń na całej tej przestrzeni pracuje z wysiłkiem, zaledwo mając ulgę na ulicy Świętojerskiej od Nalewek i Nowym Świecie za Świętokrzyską.

Do więcej pochyłych ulic należy również Leszno i ulice zbiegające się do placu Saskiego.

== Jurysprudencja tramwajowa.

Jak wiadomo, zarząd tramwajów polecił rozlepić w wagonach i umieścić na biletach ostrzeżenie, iż bilet nabyty służy tylko na jeden przejazd i dla tej osoby, dla której został wydany, co znaczy, że zamiana biletów pomiędzy osobami jadącymi nie jest dozwoloną.

Zdarzyło się jednak w tych dniach, iż jeden z pasażerów 7-kopiejkowych kupiwszy już bilet odstąpił swojego miejsca damie, która również już kupiła bilet 5-kopiejkowy i sam zajął jej miejsce, pomieniawszy się naturalnie na bilety.

Konduktor zaprotestował przeciw tej zamianie biletów i żądał, żeby pasażer pozostał przy swoim bilecie 7-kopiejkowym, chociaż zajął miejsce tańsze, oraz żeby dama przesiadająca się z miejsca tańszego na droższe dokupiła bilet dodatkowy za 3 kop.

Gdyby to żądanie zostało spełnione, natenczas pasażerowie zapłaciliby razem 15 kop. za dwa miejsca, których taksa wynosi kop. 12, a ponieważ zarząd tramwajów nie ma prawa podnosić samowolnie ceny miejsc, więc żądanie takie było nieprawne.

Konduktorowi dziwić się nie można, że stawiał takie żądanie, trzymał się bowiem litery przepisu, a jako nie jurysta mógł się pomylić w sądzie o legalności swego wymagania; należałoby jednak wyjaśnić konduktorom, iż zamiana biletów niedozwolona jest o tyle tylko, o ile przez to zarząd mógłby bynajmniej na szkodę, podobnej zaś zamiany miejsc jak w tym wypadku żadne przepisy nie bronią i bronić nie mogą!

== Niezachowywanie przepisu.

Wielu pasażerów, jeżdżących dorożkami do teatrów, na dworce kolei żelaznych i do innych miejsc publicznych nie może się przyzwyczaić do rozporządzenia policyjnego, przybitego obok taksy na koźle, iżby w takich wypadkach opłatę za kursa uiszczać z góry.

Niezachowanie tego arcypraktycznego przepisu staje się częstokroć przyczyną zatamowania swobodnego ruchu ekwipaży i naraża innych przybyłych na niepotrzebną stratę czasu, którą szczególnie na dworcach kolei cenić potrzeba.

Onegdaj przed teatrykiem „Belle-Vue” na tak ciasnej ulicy jaką jest Chmielna ścisk dorożek był wielki, a i policji trudno w takich razach utrzymać porządek.

== Patnicy.

W dniu wczorajszym wyruszyło z Warszawy gro- no patników, złożone z kilku osób, a należące do wyższych warstw towarzyskich.

Celem pielgrzymki jest Częstochowa.

Patnicy postanowili całą drogę odbyć pieszo, z powrotem zaś powrócą powozami, które postępują za „kompanją”.

Pobożni nie zwracają uwagi na gorąco ani też kurz bujający po naszych szosach.

Rzadki ten w naszych czasach przykład pobożności zasługuje na zaznaczenie.

== Po staremu.

W dniu wczorajszym przechodnie przyglądali się ciekawie na Nowym Świecie dwóm wygalonowanym służącym, niosącym ozdobną lektkę podobną do karretki a w niej wytwornie ubraną młodą damę...

Pierwotny ten rodzaj lokomocji znalazł zastosowanie nie dla ekscentrycznej zachcianki lecz z powodu choroby zmuszającej damę do posługiwania się lektką.

== Szczegółowa informacja.

W pewnym domu na Nalewkach p. * *, kapitalista i kupiec przyozdobił drzwi swojego mieszkania napisem w języku... hebrajskim.

Dla nieznanego tej mowy, odszukanie p. * *, byłoby nieco trudnem...

== Oryginalne małżeństwo.

W mieście naszym znajduje się oryginalna para małżonków, która, pobrawszy się przed pół rokiem z gorącej miłości w dziwny sposób urządziła swoje pożycie.

Mąż mieszka na jednym końcu miasta, żona na drugim, a każde z nich ma swoje samodzielne zajęcie.

On jest pracownikiem w jednym z biur prywatnych, ona zaś utrzymuje szkołę żeńską.

Obiady jadają wspólnie lecz jednego tygodnia żona przychodzi do męża, drugiego zaś małżonek jest u żony.

Dla oszczędności wszakże kucharka jest wspólna co tydzień odbywa wędówki z jednego końca miasta na drugi.

Wieczory małżonkowie nie zawsze wspólnie spędzają, ułożyli się bowiem nie więcej jak dwa dni z rzędu wieczorami być z sobą razem.

Jednem słowem prowadzą dwa domy i z wyjątkiem owej kucharki dwa oddzielne gospodarstwa, a każda strona rozporządza oddzielnymi osobistymi funduszami.

Na taki tryb życia zgodzili się dobrowolnie, powróciwszy z dwutygodniowej wycieczki poślubnej, podczas której naturalnie ciągle byli razem.

Uważają, że takie pożycie chociaż może pod względem finansowym niepraktyczne, chroni od nawyknięcia wzajemnego, które podobno najbardziej osłabia idealną miłość.

Wątpić jednak należy, aby taki szczególny program małżeńskiego pożycia mógł długo się utrzymać, zwłaszcza jeżeli przyjdą obowiązki rodzicielskie.

== Oszustwo czy nieudolność?

Od osoby wiarogodnej otrzymujemy zapewnienie, że w pewnym specjalnym składzie perfum, sprzedają tak lichy preparat krajowego wyrobu, iż nabywcy śmiało twierdzić mogą, że pieniądze rzucili w błoto.

Po wylaniu całej flaszeczki tych perfum na chustkę, w pięć minut nie czuć już żadnego zapachu.

Na takiej drodze wyroby krajowe nie zwalczą konkurencji zagranicznej.

== Prior tempore, potior jure.

Tej zasady prawnej, zapisanej u nas w przysłowiu „Kto wpierw przyjedzie do młyna ten wpierw miele”, nie zawsze trzyma się służba przychodząca po wodę do wodociągów, które w obecnym czasie przy braku wody, formalnie są obłożone.

Pomiędzy stróżami i służącymi tłoczącymi się przy kranach zachodzą częste bójk i krzyki, którym należałoby tamę położyć, przestrzegając, aby przychodzący trzymali się kolei, jak to zresztą w wielu miejscach z własnej iniejiatywy czynią.

== Za dużo wody.

Podczas kiedy wszędzie słychać ogólne skargi na brak wody, mieszkańcy domu nr 52 na Krakowskim Przedmieściu mieli jej nocy wczorajszej aż zanadto.

Z powodu bowiem otwarcia kranu wodociągowego na drugim piętrze woda napłynęła w takiej obfitości, iż przeszła na pierwsze piętro, a nawet na parter.

Uszkodzenia w sufitach, ścianach oraz ruchomościach mieszkańców są znaczne.

kolnierz i nacisnął czapkę na czoło, a w pistoletach opatrzył podsypkę.

— Coś się w tem święci mosanie! mruknął do siebie — nie bez kozery ten szlachcic tak kryje swą twarz.

Jakoż podejrzenie wkrótce przybrało pewniejsze kształty, gdy stanęli w obszernej izbie, kędy siedział żyd Mordko, człek już nie młody, chuderlawy i siwy, a koło niego kilkunastu czeladzi żydowskiej szło, krajało i prasowało.

Gdy żyd spostrzegł Bębnowskiego, zerwał się jak oparzony z zydla i krzyknął:

— Panie Bębnowski, co waś tu robisz?

— Cyt! krzyknął Bębnowski — prowadź nas do alkierza, chcę z tobą pogadać.

Gdy się znaleźli w alkierzu, Bębnowski starannie drzwi od izby czeladniej przymknął, a Mordko gadał:

— Ny! co pan robi? pan nie wie co się w Drugni dzieje? jaki tam zjazd? Pan nie wie co pan Karnicki dopiero co zajechał do Szmula...

— Który Karnicki? ten co ściał Sulerzyckiego?

— A ten... pan regent Karnicki.

— A cóż on tu robi?

— Jak to co robi? jedzie do Drugni, bo tam u pana chorążego wielki zjazd. Panna chorążanka idzie za pana Dembińskiego. Ny, bo to pan nie wie? gadał żyd zdradzając wielki niepokój.

— A pocóż pan Karnicki stanął u Szmula?

— Jaktó po co? przebiera się tam... jedzie w wielkiej asystencji hajduków... ny, uciekaj pan, on pana chwyci karze i nieać...

— Stul gębę żydzie! a tobie co do tego, co zemną zrobi Karnicki? Nie żydowska to rzecz...

— Ny, pan jest dekretny, bannita...

— Stul gębę! mówię ci i słuchaj co ci każe. Dawaj tym szlachcicom piękne dwa kontusze, żupany, hajdawery, buty, czapki, słowem wszystko co trzeba.

— Dawaj! dawaj! a z kąd ja wezmę? Jeszcze jak się pan Karnicki dawie, to mnie powiesić każe... Ny, ja nie chcę...

— Słuchajno żydzie, jak mnie żywym widzisz, wprzód nim ciebie Karnicki obwiesi, to ja ciebie? jak psa zastrzelę... Rozumiesz? Wiesz, że Bębnowski nie

żartuje... Masz dać dwa piękne kontusze i całe dwa stroje jak się patrzy. Za darmo od ciebie nikt nie chce.

— Zapłacimy za nie i dobrze! dodał Zaprzaniec — złotem ci zapłacę, nie bakami, nie bój się.

Żyd narzekając, jęcząc, stękając przyniósł wreszcie dwa piękne kontusze z grodetu, jeden karmazynowy w kwiaty, drugi papuzi w paski. Do tego żupany sajetowe, jeden biały także w kwiaty, drugi ceglasy koloru, w końcu hajdawery czerwone i buty żółte, oraz białe rogatywki.

Zaraz się też przebrali. Zaprzaniec wziął na siebie karmazynowy kontusz i żupan biały, hajdawery czerwone i rogatywkę białą, kasztanowatemi barankami obszytą. Ową spinę z soliterem, który w ciemności świecił jak kocie oczy, przypiął do żupana pod szyją, a kiedy jeszcze założył piękny pas słuki i przypiął karabelę, którą dostawił Mordko, to wyglądał jak setny jaki szlachcic.

Niemniej pięknie patrzył Gołębek w swym papuzim kontuszu, ceglasy żupanie, ciemnych hajdawerach, żółtych butach tekinowych i białej rogatywce. Swoją krzywą turecką karabelę przypiął do boku i kiedy pokreślił sumiastego wasa, to patrzył co najniej na jakiego wojewodę, a nie hajduka biednej kniaziówny.

Żyd Mordko uspokoił się też, bo mu donieśli, że pan Karnicki wyjechał już kolasa do Drugni, więc nie było obawy, by kto w Chmielniku ośmielił się imać zbrojnego Bębnowskiego i dwóch jego towarzyszy.

Sprowadzono z miasta cyrulika, który niezmiennie podgolił czupryny, już nieco zarosnięte, obu szlachciców.

Tak wystrojoni, podpasłszy przez godzinkę konie i oplaciwszy suto żyda złotem zbójcekiem, wyruszyli z powrotem do Drugni.

Noc była strasznie ciemna, wietrzna i zimna. Za czarną zasłoną chmur, pokrywającą całe niebo, ani jednej gwiazdki dojrzeć nie można było. Drzewa, ze swemi suchymi, bezlistnymi gałęziami, chwiały się jak kościotrupy, wydając głuche, ponury odgłos. Bębnowski jechał zrazu milcząc, a potem rzekł:

— Mości panowie, muszę wam wytłumaczyć, co znaczy on przestach żyda, i dlaczego on się tak bał, by Karnicki się o mnie nie dowiedział. Trzeba wam wiedzieć, jaki ja jestem nieszczęśliwy człowiek, że psu nieraz jego losu zazdrościsz. Tak jest, jam dekretny na śmierć, i kaźden mnie chwycić może, kto jeno zechce, i zabić jak szczenię... Jam to z Sulerzykiem Jędrzejem, Trzińskim, podczaszym rawskim, Chojeckim Stasiem, Rapackim i Przyborowskim Adamem rozpedziłszy trybunał w Piotrkowie i zarabiali Młodzianowskiego, który przeskadzał Sulerzykiem do funkcji deputackiej. Marszałkiem trybunału był wtedy ten sam Karnicki, regent koronny, człek krwawy i okrutny. On kazał chwycić Sulerzyckiego i dekretnował go na śmierć. Ścięto Jędrusia w kordegardzie, jak opryska jakiego...

Tu rozplakał się Bębnowski i szlochał jak dziecko. Uspokoiwszy się na koniec, tak dalej prawił:

— Jedrusia ścięto, a nas, to jest mnie, Trzińskiego, Chojeckiego, Rapackiego i Przyborowskiego dekretnowano także na śmierć. Aleśmy nie czekali na to, aż nas psu braty pacholiki trybunałskie schwyca. Dopadłszy koni, uciekliśmy z Piotrkowa. Trziński, słysząc, poszedł na Niemce, Chojecki zaszył się gdzieś tam w Sanockie, Rapacki niewiem gdzie jest, Przyborowski podobno siedzi w puszczach na Polesiu wołyńskim, ja jeno tłukę się tu pod boki Karnickiego i wszystkich tych, co nas dekretnowali. Siedzę zaś dlatego, że choćby mi głowę przyszło dać, nie mogę ztąd odejść, bo mi tu serce ciągnie. Oto co jest, panowie bracia. Wiecie teraz com jest i nawet chwycić mnie możecie i wydać pierwszemu lepszemu staroście grodowemu.

— A cóż znowu, do kusech djabłów! — oburknął się Gołębek — za cóż nas to panie bracie bierzesz? Cóż to, zbrodnia, żeś trybunał rozpedził?

— Niech wam Bóg zapłaci za wasze dobre serce. Jedźcież tedy do Drugni i dopomóżcie mi panowie bracia. Zaprzaniec, tyś młodszy i mój krewniak, pogadaj tam z Anusią, panną chorążanką, i powiedz jej, że ja tu pod lasem stoję i czuwam. Jedźcie z Bogiem, czekam na was, jak na duszne zbawienie... (Dalszy ciąg nastąpi.)

== Jeszcze kantorzysta.

W dniu wczorajszym znowu zaszedł wypadek przeniewierzenia się pracownika kantoru handlowego pana Z.

Pracownik ten S. J. cieszył się już od lat paru zaufaniem pryncypała, który powierzył mu wczoraj 4,000 rs. gotowizną dla spłacenia terminowego weksłu.

Kantorzysta z pieniędzmi temi ulotnił się bez wieści.

== Zniknięcie.

Z domu nr 74 przy Czerniakowskiej, przed kilkoma dniami wyszedł Józef Karwocki, cieśla, 54-letni mężczyzna i dotychczas nie powrócił.

Zarządzone poszukiwania nie odniosły dotychczas żadnego skutku.

== Ujęci.

W dniu wczorajszym w Sakim ogrodzie polieja ujęła trzech kieszonkowych złodziei.

Przy każdym z nich znaleziono mnóstwo chustek z rozmaitemi znakami, oraz portmonetek, ale... już pustych.

== Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym na Chmielej u państwa K. kucharka Aniela F., podając obiad, upadła i nagle żyć przestała.

Denatka, jak stwierdził lekarz, umarła wskutek paraliżu serea.

== Wypadki.

Na Książcejskiej zsunęła się z wozu beczka, napelniona piwem i zraniła niebezpiecznie w głowę Wacława P., którego odwieziono po szpitalu. — Na Elektoralskiej pan J., wysiadając z dorożki, wskutek potknięcia się o stopień, upadł tak nieszczęśliwie, iż złamał nogę. — Na Pradze pod nr 388 w mieszkaniu Franciszki G. wybuchł pożar, który ugasili miejscowi mieszkańcy.

== W obronie zdrowia.

Z Nowej Aleksandrii (Puław) korespondent nasz pisze co następuje:

Według doniesień telegraficznych z Francji południowej, cholera pochłania codziennie około 50-ciu osób.

Wobec zbliżającego się nieprzyjaciela, w rozmaitych miastach powstają komitety sanitarne celem obmyślenia środków zaradczych przeciwko groźnej epidemii.

Jezeli jednak nie wszystkie jeszcze zarządy miejskie pamiętają o środkach polepszenia zdrowotności swoich mieszkańców i nie myślą o usunięciu warunków sprzyjających chorobom, to do tego bezwarunkowo są obowiązane magistraty tych wszystkich miasteczek i osad, które odgrywają rolę miejscowości klimatycznych.

Do takich należy bezwątpienia i Nowa Aleksandria (Puławy).

Przez wzgląd przeto na zdrowie gości przybyłych i ludności stałej, zarząd miejski powinien zorganizować komitet sanitarny, złożony z przedstawicieli władz rządowych, lekarza, wójta gminy, dwóch radnych miasta i z przedstawiciela gminy izraelskiej.

Obowiązkiem zaś ich byłoby zwiedzić wszystkie zabudowania miejskie i pod karą policyjną polecić utrzymywanie porządku w podwórzach, śmieciach, miejscach ustępowych, rynsztokach, ściekach i t. d.

Scoistej kontroli komitetu powinny ulegz przedewszystkiem wszystkie bez wyjątku domostwa leżące przy uliczkach wychodzących na plac targowy, znajdujący się w części miasta zwanej Piaski, oraz budynki na Wsi Puławskiej, których mieszkańcy nie posiadając po większej części osobnych miejsc ustępowych, zakładają takowe na otwartem powietrzu w niedalekiej odległości od Wisły.

Surowo powinna być także wzbroniona kąpiel w rzecze, odbywająca się jednocześnie na otwartem powietrzu przez wielką liczbę osób.

Nietylko, iż pod względem higienicznym jest ona nagany godna, lecz zarazem widok kąpielących się tuż obok budynków mieszkalnych i obok drogi prowadzącej do łaźni, które nawiasem mówiąc, utrzymywane są w należytem porządku, jest nadzwyczaj wstrętny dla zwolenników kąpeli wiślanej w miejscu zakrytem.

Ponieważ ludność Nowej Aleksandrii (Puław) składa się przeważnie z izraelitów odznaczających się nieczystością i nieporządkiem, przeto byłoby korzystnem, gdyby komitetowi sanitarnemu chciał przyjść z pomocą moralną przełożony miejscowej gminy izraelskiej.

Przemówienie rabina z kazalnicy do zgromadzonego w synagodze ludu, w którym objaśniłby genezę cholery i zarazem podałby środki zapobiegawcze tej chorobie, za jakie trzeba przedewszystkiem uważać utrzymywanie w czystości ciała, odzieży i mieszkań, wywarłoby, zdaniem mojem, daleko większy wpływ na izraelitów, aniżeli wszelkie rozporządzenia policyjne spełniane przez nich li tylko z obawy przed karą...

Przytem nie godzi się także zapominać o zakładach fabrycznych, leżących w bliskości Nowej Aleksandrii (Puław); nieprzerobione bowiem lub nieusunięte odpadki fabryczne lub miejsca ustępowe uczeszczone jednocześnie przez kilkudziesięciu robotników, zatruwają szkodliwymi miazmatami powie-

trze i są doskonałemi rozsadnikami rozmaitych chorób...

Iż zarząd miasta lub też ustanowiony *ad hoc* komitet sanitarny zwróci uwagę na te nieporządki i postara się je wkrótce usunąć, o tem nie wątpimy wcale...

== Z przemysłu młynarskiego.

Pomimo iż kraj nasz jest jeszcze przeważnie rolniczy, przemysł młynarski znajduje się dotąd na bardzo niskim stopniu rozwoju.

To też z przyjemnością zaznaczamy każdy na tem polu krok postępu.

Do takich należy budowa młyna parowego w Wrotkowie, w gubernji lubelskiej.

Nowa fabryka jest już na ukończeniu.

== Trupa prowincjonalna.

W Lublinie bawi wędrowną trupą dramatyczną pod dyrekcją pp. Grabińskich.

Lublinianie, pomimo iż cały rok byli pozbawieni widowisk teatralnych, nie spieszą wcale do teatru, który najczęściej świeci pustkami.

== Przemysł księgarski.

W Łodzi powstaje czwarta z rzędu księgarnia. Założycielem jej jest p. Cezar Rychter.

== Wiejski Otello.

Z nad Pilicy donoszą nam o strasznej zemście, zdradzonego małżonka Mikołaja Kostrzewy, kolonisty ze wsi Siekierno.

Kostrzewa, pomimo lat 50-tych, jako wdowiec, zaślubił przed rokiem 18-letnią dziewczynę, która na ten związek przystać nie chciała, uległa jednak naciśkowi rodziców, ulakomionych zamożnością kolonisty.

Młoda mężatka kochała przed ślubem dzielnego parobczaka, Antoniego Owidzkiego, dla którego z uczuciami się nie kryła nawet po zostaniu żoną Kostrzewy.

Owidzki, ile razy tylko Kostrzewa, jako ławnik sądu, wyjeżdżał na posiedzenia, przychodził w odwiedziny do młodej mężatki.

Nareszcie stary mąż poznał co się święci i przygotował dla niewiernej żony oraz jej kochanka okropną zemstę.

Zamiast powrócić na drugi dzień do domu, jak to zapowiedział, przyjechał wieczorem i zastał Owidzkiego w ehalupie.

Dwóm parobkom, jakich miał z sobą, kazał żonę i jej kochankę skrepić powrozami, a następnie wylał im na twarz przesiąkniętą kwasem siarczanym.

Nieludzkie krzyki, jakie poparzeni strasznyim płynem wydawali z wnętrza chaty, sprowadziły sąsiadów...

Zanim posłano po lekarza Barbarę Kostrzewową w strasznych konwulsjach życie zakończyła.

Stan zdrowia Owidzkiego ciągle jest niebezpieczny...

Kostrzewa aresztowany nieokazuje najmniejszego żalu, owszem cieszy się złą radością z dopełnione go czynu...

== Przytrzymanie zbiega.

Parę miesięcy temu, kontroler ekspedycji towarowej na odnodze kolei terespolskiej w Muchawcu, p. W. E., opuścił potajemnie posadę, pozostawiając deficyt około 10,000 rs.

Dowiadujemy się obecnie, iż defraudant został wyśledzony podczas kilkunastodniowego pobytu na stacji kolei kijowskiej w Proskurowie, gdzie go też przyaresztowały władze miejscowe.

Delikwent odstaw on będzie do Brześcia, jako do miejsca w którym dopuścił się nadużycia i tam oddany zostanie w ręce władz sądowych.

Po przeprowadzeniu śledztwa w Brześciu proces odbędzie się w Grodnie.

Na powodzian

(na natychmiastowe rozdanie żywności).

Nadesłane od mieszkańców z Białej Cerkwi: Kalkst Muraszko rs. 3, Mikołaj Gwoździak rs. 1, Romulus Szyszkowski rs. 10, Maciejowski rs. 1, Kosacki rs. 2, Pikulski rs. 1, Wyrzykowski rs. 5, Z. Siemaszko rs. 5, St. Mencil rs. 25, E. W. rs. 10, Gor... rs. 3, Szeliski rs. 1, Mazaraki rs. 5, Kalczyński rs. 1, Jam-polski rs. 3, Marja Rudnicka rs. 3, L. Kl. rs. 5, K. Maciejowski rs. 3, W. Krajewicz rs. 3, M. Richter rs. 3, M. B. rs. 1, W. G. rs. 3, St. Mencil rs. 25, Helena Chamiec rs. 25, Alina Mencil rs. 25, L. Sokołowski rs. 2, W. Pawłowski rs. 1, H. Nowicki rs. 30, Jadwiga Zaboklicka rs. 5, Stanisław Zaboklicki rs. 5, E. Rudzki rs. 2, Bykowski rs. 3, Pienkowski rs. 3, Chrystowski rs. 2, Swiężyński rs. 1, N. Majde rs. 1, Al. k. 35, St. Mencil rs. 15, Chojnowski rs. 1, jenerał Russau rs. 5, L. Wl. rs. 3, Dobrzański rs. 1, Zola-dkowski rs. 1, Kulikowski od pracujących w cukrowni Kozanka rs. 33, Aniela K. rs. 3, T. O. rs. 5

k. 65. — Gaslewski rs. 10, Einhorn rs. 1, St. Trepka rs. 3, Wł. Litwinowicz rs. 2, Soroczyński rs. 1, J. Niesłuchowski rs. 1, K. Zaleski k. 50, A. Hryniewicz k. 50, Zaks. k. 50, Szeres k. 20, Chrystjanowicz rs. 2, M. Antoszyn rs. 10, rabin Chaneles rs. 1, Łopuszyński rs. 5, Szychow rs. 3, Jankowski k. 20, Grigorjew rs. 1, Szaskolski rs. 1, S. Bazylewski rs. 3, Mejer rs. 1, J. Destude de Blané rs. 5, K. Potiomkin rs. 1, Jakubowski rs. 3, Zasypkin rs. 1, Szczedryna rs. 1, Grozowski k. 30, Pietraszewski rs. 1, N. N. k. 30, N. N. k. 30, N. N. rs. 1, N. N. k. 20, N. N. k. 20, A. B. k. 35, Pellegrini rs. 1, K. k. 20, J. O. k. 20, D. k. 15, M. T. Konoplicki rs. 1, K. T. k. 50, Ruszczye rs. 1, Frankowski rs. 1, Bronisław Łuczycki rs. 1, P. P. k. 20, Ignacy Sielkow k. 15, E. Poliłka rs. 1, N. N. k. 20, Kopyłow rs. 2, Iwanow rs. 3, Sklifasowski rs. 1, N. J. rs. 1, K. Wolski rs. 2, B. Godlewski rs. 3, Domański k. 30, W. Godlewski rs. 2, T. Witkowski rs. 2, Brzezicki rs. 3, K. L. rs. 1, Różański rs. 1, Korsak rs. 1, Pławski rs. 1, P. Holiniewicz rs. 3, A. Bowbelski rs. 3, O. Bohdaszewski rs. 3, Zushman rs. 3, Rafałowicz rs. 1, B. rs. 1, Rabinowicz rs. 1, M. Brzezicki rs. 1, W. Karafa-Korbut rs. 1, W. Iwaszkiewicz k. 50, B. Charewicz rs. 2, Bykowski rs. 2, Szymański k. 50, Edm. Korsak rs. 10, J. N. rs. 1 k. 40, L. K. k. 55, S. Charewicz rs. 2, M. Holiniewicz rs. 3, F. C. rs. 1, Janczewski rs. 3, S. Pietraszkiewicz rs. 1, N. P. inżynier z Podola rs. 3 k. 80, Marja L. rs. 1.

— Kwota rs. 3 zebrana z przedstawień amatorskich panny M. S. i pana A. w Jankowicach złożoną została na powodzian.

— Zamiast wierszyka nieprzesłanego do pisma zbiorowego „Na pomoc!” Teofil Nowosielski złożył w naszej redakcji 25 egzemplarzy „Bajek oryginalnych i tłumaczonych” własnym nakładem wydanych, przeznaczając takowe na rzecz powodzian, po cenie przez redakcję oznaczonej.

— Przy niniejszem załącza się rs. 136, zebrane w Mińsku litewskim przez pp. Eijnhorna, Trepkę, Mejera i B. Godlewskiego z przeznaczeniem ich na rzecz powodzian.

— A. n. W miasteczku Szepetówce, gub. wołyńska, odegraliśmy teatr amatorski w dniu 7-ym b. m.; grano jednoaktówkę pt. „Stryj przyjechał”, dochód zaś z przedstawienia wynoszący rs. 23, przeznaczamy na powodzian. Emilia Sobieszczańska, Konrad Gudzański, Olga Scheitz, W. Kamiński, Wiktor Iwen.

— Fabryka obsadek „Kopernikus” załącza przy niniejszem k. 25 na rzecz powodzian, jako kara złożona przez Bardowicza za nieposłuszeństwo.

— Na powodzian rs. 1 od Władzia Wł. z intencją, aby mu Bóg dał zdrowie.

NEKROLOGJA

† W dniu 18 lipca r. b. rozstał się z tym światem s. p. Władysław Zabęcki, b. oficer gwardji artylerji konnej b. wojsk polskich, kawaler krzyża „Virtuti militari”, dziedzic dóbr Okęcie i Niechwirow, przeżywszy lat 71. Pozostałe dzieci i wnuki podają o tym smutnym wypadku wiadomość, dla licznych przyjaciół i znajomych zmarłego. —874—

† W dniu 27 b. m., w niedzielę, za duszę s. p. Anny z Piłarskich Koj, odbędzie się nabożeństwo w kościele Wszech-tych Świętych na Grzybowie, o godzinie 10-jej zrana, na które zaprasza się. —2400—

† W dniu 9 czerwieca r. b., o godzinie 1-jej rano, w Serejach, powiecie sejneńskim, gubernji suwalskiej, wśród ogólnego żalu i boleści zakończyła doczesne życie s. p. Aniela ze Skarb-ków Kruszewskich 1-go ślubu Osipowska, 2-go Idzikowska, administratorka majoratów Sereje i Dobkiszki, w wieku lat 73. S. p. Aniela była moją już ostatnią w okolicy z matron polskich dawniejszych, pełną oświaty, dystynkcji, enót chrześcijańskich, łagodności, uprzejmości i dobroci. Szanowana i czczona powszechnie. Urodzona z Wincentego i Marjanny z Głeta-żewskich małżonków Skarb-ków Kruszewskich, dziedziców dóbr Łosiewicz, wnuczka starosty Wasilkowskiego, Ludwika i Anieli z hrabiów Ossolińskich małżonków Skarb-ków Kruszew-skich, spokrewniona z wielu szlachetnymi rodzinami, wolna od przesądów kastowych, godnie zawsze starała się utrzymać na stopie odpowiedzialnej tradycji swego zaszczytnego rodu.

Wychowana w dostatnim domu rodziców, w późniejszym życiu przechodziła wiele ciężkich prób, z których najcięższe były strata ukochanych osób jak 1-go męża s. p. Michała Ksawerego i jedyne go syna s. p. Franciszka Ksawego Osipow-skich, gdy już zdawała się pżywać lepszej doli, nieubłagana śmierć przerwała pasmo życia tak pożytecznego.

Pogrzeb zwłok s. p. Anieli zaniesionych z domu do kościoła na ramionach miejscowych obywateli i urzędników, z ko-ścioła zaś na ramionach wiernych i przywiązanych cielejali-ków, odbył się dnia 11 czerwieca r. b. do grobu rodzinnego na emmentarzu rzymsko-katolickim, w osadzie Sereje, przy asy-stenecji wszystkich przewielebnych księży z parafji Sereje, Mi-rosław i Metele, w obec licznie zebranych obywateli miejscow-ych i sąsiadów, oraz przeszło 10,000 okolicznych mieszkań-ców różnych wyznań, żegnających z prawdziwym żalem za-łączną damę, od której doznawali tylko wszystkie dobre. Niech

